

stille, skal jeg henholde mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og jeg skal endnu kun gjøre en Bemærkning til de Indvendinger, som den høitærede Minister fremsatte imod, at man vil borttage Statens directe Tilskud og lade Seminarierne anvende en Deel af deres Capital til at dække Underbalancen ved dem. Dette staaer nemlig aldeles ikke i Modstrid med, hvad der findes paa andre Steder i det samme Budget, thi der er for Exempel under den grønlandske Mission opført to Tilskud, eet paa 470 Rd. og et andet af et meget betydeligere Beløb fra den grønlandske Handels Kasse, men denne er ogsaa Statskassen. Man seer altsaa, at der gives Statsstilskud directe til Missionsvæsenet, men er det ikke ogsaa i de senere Aar blevet vedtaget, og foreliggr der ikke i dette Budget Forslag om, at man skal anvende saa meget af denne Institutions Capital som nødvendigt for at dække Underbalancen med, og hvorfor skulde vi da ikke kunne gjøre det samme paa Seminariernes Budget? Det er mig ubegribeligt, at det skulde være nogen sær modstridende Fremgangsmaade, hvis man gik den Vej, vi have foreslaaet. Den hele Opgjørelse, hvorom Ministeren talte, hænger blot sammen med det gammeldags Finantsystem, hvorefter man skulde have en særlig Indtægt til enhver særlig Udgift, men det behøves ikke mere. Vi vende mere og mere tilbage derfra, og det er kun, fordi der fra en vis Side er en Fordom, en Frygt for at røre ved disse Institutioner med særlige Fonds, at de ikke forlængst ere indbragne i Statskassen. Man troer at have en Garanti for, at de høiere aandelige Interesser skulle blive bedre varetagne, naar der for disse er Instituter med særegne Fonds, end dersom man optog dem i Statskassen, men jeg har den modsatte Mening. Jeg er heller ikke saa nedtrykt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) syntes at være iaster over de tidligere Afstemninger; jeg antager, han sigtede til Afstemningerne iaster. Det skulde derigjennem have vilst sig, at her var en Stemning, som ikke var gunstig for Bevarelsen af de høiere aandelige Interesser, men dette forekommer mig at være en urigtig Opfattelse af, hvad der

er passeret. Lad os f. Ex. tage Afstemningen igaar Aftes. Mange af dem, der stemte i den Retning, som blev Udsat af Afstemningen, erklærede, at de vare villige til at gaae frem paa den gamle Maade, men blot vilde have Sagen en Smule fornuftigere, mere economisk og tidsvarende indrettet. Det var ikke nogen Modstand imod at befordre de høiere aandelige Interesser, som da gjorde sig gjældende, og jeg troer ligeledes, man skal have ondt ved at bevise, at nogen af de Afstemninger, der fandt Sted i Formiddags, er fremgaaet af Uvillie imod de høiere aandelige Interesser. Der er vistnok en saa stærk sund Sands hos Folket, og navnlig hos dets Repræsentanter, at de føle, at Fodfæstet ikke kan tages fra de høiere aandelige Interesser, uden at det skader Folket i dets Heelhed paa ethvert Punkt. Den Beredvillighed, hvormed der vortes store Summer til disse Interesser, fremgaaer efter min Overbeviisning netop af, at man føler, at de ere en Nødvendighed for Folket i det Hele, om end ikke Alle directe kunne have Udbytte deraf, men naar man begynder at omforme ældre bestaaende Indretninger, troes det ofte, at det er, fordi man er fjendlig imod Tingen, uagtet det kun er, fordi man finder Formen uhensigtsmæssig, eller fordi man finder, at det under forandrede Forhold kan være rigtigere at give en Deel af det, der tidligere har været anvendt til saadanne Diemed, Anvendelse i en videre Kreds af Befolkningen. Jeg seer saaledes ikke, at der er nogen som helst Grund til at frygte for, at de aandelige Interesser ikke kunne blive varetagne her i Landet med den Stemning, der gjør sig gjældende i dette Thing. — Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) behøvede et Forslag om en større Bevilling til de saakaldte Bondehøiskoler, som man herefter vil have kaldt Folkehøiskoler, og, saavidt jeg erindrer, sagde han, at der burde bevilges 20,000 Rd. I den Anledning vil jeg bemærke, at man efter min Mening maa gaae een af to Veie i denne Henseende; enten maae disse Skoler heelt være byggede paa Frivillighed, eller ogsaa maa Staten tage Sagen i sin Haand, men i sidste Tilfælde ere 20,000 Rd. aldeles ikke nok, og det vil efter min Mening være urigtigt at træffe